

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Unsko-sanski kanton
Općina Sanski Most
MZ Hrustovo

Broj: 05-9-49-8/16
Datum: 17.08.2016.god.

UNDP Representation Office Banja Luka
Trg Republike Srpske 1/C1, Banja Luka
Bosnia-Herzegovina

Diana Silic
Field Officer MZ Project

PREDMET: Zapisnik sa drugog Foruma MZ Hrustovo

Dana 16.08.2016. godine, u prostorijama OŠ Vrhpolje područna škola Hrustovo, sa početkom u 20 sati održan je drugi Forum građana MZ Hrustovo, sa slijedećim dnevnim redom:

1. Potvrda prioriteta i zaključaka sa prvog Foruma, održanog 31.05.2016. godine
2. Društveni centar, očekivanja i mogućnosti
3. Društveno isključene grupe, identifikacija projektnih intervencija
4. Inovacije i razvoj, mogućnosti za našu mjesnu zajednicu

Forumu je prisustvovalo 25 građana MZ Hrustovo (spisak prisutnih u prilogu ovog Zapisnika), sa fasilitatorima:

- Seferović Ernad, fasilitator
- Kukavica Aida, pomoćnik fasilitatora

koji su pripremili i vodili ovaj Forum, sa predloženim dnevnim redom.
Zapisnik vodio koordinator: Ilijaz Mehmedović.

Nakon što je dnevni red jednoglasno usvojen, pristupilo se radu Foruma.

Ad.1 Potvrda prioriteta i zaključaka sa prvog Foruma, održanog 31.05.2016. godine: fasilitator Foruma pročitao je Zapisnik sa Foruma MZ Hrustovo održanog 31.05.2016. godine, broj 05-09-49-6/2016 od 29.06.2016. godine, koji je dizanjem ruke jednoglasno usvojen potv rđujući i prioritete za realizaciju.

Ad2. Društveni centar, očekivanja i mogućnosti:

Forum građana je primio informaciju da je za područje JLS Sanski Most određen društveni centar u Zdeni.

Društveni centar treba da omogući sve bitne sadržaje (kultura, sport, druženja, edukacije, i sl.), svakako uz partnersva sa Centrom za socijalni rad, Zavodom za zapošljavanje, i drugim institucijama.

Rad centra treba da bude regulisan pravilnikom, a finansiranje i upravljanje treba da bude obezbjeđeno sa nivoa JLS.

Nakon iscrpnih diskusija zaključak Foruma, da je dobro da jedna JLS ima društveni centar, koji treba da omogući ravnomjerno i ravnopravno korištenje svim zainteresiranim društvenim grupama, u skladu sa pozitivnom praksom, ali da to u praksi neće moći funkcionisati barem što se tiče ruralnih sredina, gdje pripada i MZ Hrustovo. Razlozi za to su jasni i nije ih potrebno posebno pominjati. Za gradska i prigradska naselja situacija je nešto povoljnija.

Upravo zbog nepostojanja ni minimuma uslova za kreativan društveni i sportski život MZ Hrustovo je uradila Glavni projekat za sportsko-rekreativni i društveni centar Hrustovo, koji će svim građanima omogućiti aktivno učešće i društvenu korist i svakako ojačati ulogu mjesne zajednice. Realizacijom ovog projekta, omogućilo bi se i korištenje sportskih terena i za ostale mjesne zajednice sa područja općine Sanski Most, pošto se zaista radi o jednom modernom sportskom centru, uz sve ostale društvene pogodnosti. Ukoliko napomenemo da djeca OŠ u Hrustovu ne raspolažu uopće sa prostorom za fizičko vaspitanje opravdanost ovog projekta još više dobija na značaju.

Naša očekivanja su da ćemo dobiti značajnu finansijsku podršku od JLS Sanski Most kao i od UNDP-a, kroz projekat „Jačanje uloge mjesnih zajednica u BiH“, uz naše više nego aktivno učešće, što smo dokazali u svim prethodnim projektima.

Ad3. Društveno isključene grupe, identifikacija projektnih intervencija

Na području mjesne zajednice Hrustovo idenificirane su slijedeće društveno isključene grupe: osobe prijavljene u centru za socijalni rad, osobe sa invaliditetom, nezaposleni, osobe starije od 65 godina, osobe od 15 do 24 godine – mladi i sukladno tome formirane interesne grupe koje su iznijele problematiku i viđenje načina poboljšanja, kako slijedi:

Interesna grupa za osobe prijavljene u centru za socijalni rad: Keranović Hajrija, Dudić Elvira, Keranović Dursum, Merdanović Amina i Mehmedović Rasema.

Interesna grupa za osobe sa invaliditetom: Velić Senad, Keranović Almina, Buljubašić Rifa, Kahrimanović Ilda, i Kukavica Nedžad.

Interesna grupa za nezaposlene: Kukavica Hajrija, Keranović Mehmed, Kahrimanović Samir, Kukavica Asmir i Dudić Elvedin

Interesna grupa za osobe starije od 65 godina: Jelečević Hakija, Seferović Sejad, Kukavica Rasema, Keranović Mumin

Interesna grupa za osobe od 15-24 godine-mladi: Mehmedović Lejla, Jelečević Sulejman, Keranović Adis, Jelečević Emir.

Nakon rada po grupama, u trajanju od cca 15 minuta, predstavnici grupa izložili su slijedeće:

Keranović Hajrija – predstavnik interesne grupe za osobe prijavljene u centru za socijalni rad: prva konstatacija je, da srećom na području MZ Hrustovo, ima mali broj osoba koji su prijavljeni u centru za socijalni rad i kojima je takva pomoć potrebna. Zaključak interesne grupe je da je potrebno imenovati najmanje jednog volontera, koji bi pratio stanje socijalne potrebe za pomoć i podnosio rukovodstvu mjesne zajednice mjesečne izvještaje. Mjesna zajednica, bi u okviru vlastitih mogućnosti, poduzimala odgovarajuće korake (nabavka ogreva, lijekova, hrane i sl.). Ova interesna grupa, sugerije rukovodstvu mjesne zajednice da , u skladu sa pozitivnim pravnim propisima, nastavi aktivnosti na realizaciji ideje za osnivanje fonda solidarnost građana MZ Hrustovo, kada bi se mogla ukazati pomoć svima onima kojima je potrebna, jasno uključujući i ovu najugroženiju kategoriju ljudi.

Velić Senad-predstavnik interesne grupe za osobe sa invaliditetom: Na području MZ Hrustovo evidentiran veći broj osoba sa invaliditetom, kojim je potrebna pomoć. Za osobe sa lakšim fizičkim poteškoćama, treba kroz realizaciju projekata omogućiti zaposlenje.

Realizacijom sportsko rekreativnog i društvenog centra mogao bi se zaposliti barem jedan invalid. U studiji o Hrustovačkoj pećini pokazuje se da bi se moglo zaposliti 10-ak mještana Hrustova, od kojih svakako i invalidne osobe. Isto tako realizacijom projekata, interesne grupe za poljoprivredu, sa prvog Foruma omogućilo bi se i pokretanje manjih biznisa, gdje nije isključena ni ova kategorija ljudi.

Poseban problem su osobe, sa psihičkim problemima, kojih nažalost ima bilo da se radi o urođenim anomalijama a prisutan je i PST. Za pomoć ovoj grupi ljudi potrebna je stručna pomoć, a sa nivoa mjesne zajednice se jedino može izvršiti pomoć oko prevoza na liječničke preglede i terapije, ili na nastavu ili dnevne radionice ukoliko takvo šta bude organizovano za osobe sa poteškoćama u razvoku (mongoloidne osobe). Za potrebe osoba sa invaliditetom i ostalih kategorija koje su u stanju socijalne i druge potrebe trebalo bi nabaviti jedno

namjensko vozilo i zaposliti jednu osobu, po mogućnosti iz ugroženih kategorija, uz iznalaženje načina finansiranja sa nivoa JLS ili na drugi način.

Kukavica Asmir- predstavnik interesne grupe za nezaposlene: kako je problem zaposlenja širih razmera, a Hrustovo jedna seoska sredina sa jako povoljnim uslovima za razvoj poljoprivrede i stočarstva potrebno je sa svih nivoa vlasti dati podsticaje za uključivanje što većeg broja korisnika. Pored realizacije projekata interesne grupe za poljoprivredu sa prvog Foruma, treba razraditi i nove ideje kao što je proizvodnja voća i mini pogon za preradu tih proizvoda (sušara, proizvodnja voćnog soka, ...), proizvodnja meda i drugih pčelinjih proizvoda. Razvojem turizma, otvorila bi se široka lepeza proizvoda i usluga, što bi svakako smanjilo broj nezaposlenih. U okviru ove interesne grupe posebno mjesto zauzimaju žene.

Keranović Mumin-predstavnik interesne grupe za osobe starije od 65 godina: kako se često radi i o bolesnim osobama, koje žive same istima je potrebna pomoć. I za ovu grupu ljudi bilo bi potrebno organizovati pomoć, od strane barem jedne osobe. Od sredstava trebalo bi nabaviti barem dvoja invalidska kolica i pomagala za lakše vršenje fizioloških potreba (bolesnička tuta). Pomoć bi se ogledala u odvoženju ljekaru, nabavke lijekova i tekućih životnih potrebština. Za starije osobe, dobrog zdravlja, predviđen je kutak i u sportsko rekreativnom i društvenom centru, za igre (šah, i sl.) i druženja. Dobra ideja je i starački dom, ali to je izvan mogućnosti mjesne zajednice i to se može realizirati kroz privatni biznis, gdje bi se mogao zaposliti određeni broj osoba odgovarajuće stručne kvakifikacije.

Jelečević Sulejman- ispred interesne grupe za mlade (od 15 do 24 godine) iznio je katastrofalno stanje za mogućnosti mladih u Hrustovu. U Hrustovu nema, ama baš nigdje, gdje bi se mladi mogli organizovati i družiti, Prisutan je problem konzumiranja alkohola i opojnih droga. Da bi se te zločesti , barem preventivno, spriječile daje se puna podrška izgradnji sportsko rekreativnog i društvenog centra Hrustovo. Mladi još uikazuju na probleme u školstvu, od plaćanja školarina, korupcije na svim nivoima u društvu, što ih često ostavlja bez šanse i tjera na odlazak iz Bosne i Hercegovine.

Ad4. Inovacije i razvoj, mogućnosti za našu mjesnu zajednicu:

Turizam, kao vrlo perspektivna razvojna grana, u Sanskom Mostu ima šansu za brz napredak. Sanski Most, grad na devet rijeka, nudi sve blagodati: lov, ribolov, banjski turizam, istorijske znamenitosti (Musala, utvrde iz različitih istorijskih perioda, rimski most i dr.) i dvije velebne pećine Dabarska i naša Hrustovačka. Pod hitno treba uraditi glavni projekat za uređenje Hrustovačke pećine, kako prostora oko pećine tako i enterijer i obezbjediti investiciona sredstva za realizaciju. Razvojem turizma ostvarile bi se pretpostavke mnogo drugih mogućnosti, čime bi Hrustovo postalo mjesto poželjnog življenja, a time i novih razvojnih projekata.

S poštovanjem !

Dostavljeno :

- Naslovu
- Općinskoj službi za opću upravu i društvene djelatnosti
- a/a (x2)

Koordinator

.....
Mehmedović Ilijaz, dipl.ing.el.